

TANDORI DEZSŐ

Felkészülés Beckett-írásra

(LÉLEGZET. VÉTEL.)

Hallani sem akarok magamtól semmit, és másoktól sem akarok hallani rólam semmit.

Készülékkel tolmácsolt, el sem hangzó semmit vagy valamit sem akarok hallani magamtól, ahogy másoknak mondom, magam írni, beszélni magnóhoz, bármihez, semmi eztán feltalálható technikai eszközhöz sem akarok leülni, odaállni,

ha istenhívó lennék, meg amennyiben ki tudja, azt mondanám, az istenről is lemondok, csak, hogy tőle se kelljen hallani magamról semmit,

Fő Ítésetől netán, vagy az istennek se kelljen semmit se mondanom. Fergig, bocs, fertig.

Az istenről is lemondok, ha egyebet is kell tennem, mint színe előtt mint max. álomban állni,

lemondok az egyszerűségről, ha az is ily bonyodalmas, lemondok a kezdetről, hogy majd belejövök, ha így lehet csak benne lenni, például ebben.

Majd bolond lennék, bármire vágyni, ha nekem rossz lenne, az önkín-

zás, főleg mások kínzása természetellenes, nem is szólva róla, hogy nincs Természet se, ideálisan szubjektív helyzet, és azt hiszik, hülyéskedem.

Mondhatnám, túl sokat hitték, hülyéskedem vagy tréfálok, mikor nem volt még divatja annak, hogy minden csak fikció, meg mondás, és mikor ennek lett, nevelésesen elmaradottnak láttak, hogy mindig valamit a-

karnék mondani, amit mondani akartam, madarat, medvét,
és nem az, hogy általuk ezt vagy amazt, de őket
akartam mondani, meg még sok mindent, nem értették meg,
egészen addig, míg most ilyen világos beszédre vágynak,
remélem, és meg fognak könnyebbülni,
és Szép Ernőhöz futnak, ki ilyen hosszú űket írt, és
addig is várják, kezdjem előltől, így, tével, világosan.
Tehát:

Halla-
ni nem akarok magamtól semmit és magamról semmit, és
senkinek semmit nem akarok mondani rólam, és nem aka-
rom, hogy
bárki is mondjon valamit rólam, vagy hogy én tudjam,
Megszűntem élni.

*

S halk ABC-vel lélegzem egyre, halk magas C-vel,
szépen Szép Ernő, szép dolog, még csak
halk H-val lélegzett egyre, én magas C-vitaminnal,
paraszuventollal, szufosztóval vidéken, városon, mindenütt,
ahol a liba nyakát a helyi érdek sínjére teszik, utána
hurkaszírt öntenek a kettészeltre forrón,
gyará Dázsőkém, jöjjön, kedves Tandori úr
a mekdinászba, a lotyózóba, a klotyó arra, magas les.
Egy ismeretlennek még vágytam volna minap nyakába esni,
ez is csak arra volt jó, később megnéztem ki az,
arra volt jó, hogy többé ne akarjak ilyet. Akartam
eleget, semmire sem volt jó, erre volt jó. „Bekki, pronóbisz.”

Sétálsz vagy sem, sétaúton, sinek mentén,
foszlány libanyakat, disznóbelet nem nyújtok néked
lelkem üzenetével, bottal mész vagy sem a lizségelőbe,
neglizsébe a lizsébe, de szemem előtt van
egy kedves pornóregényből, mit nem tudom miért, nem ad-
tak ki, fordítottam, egalité, egy tizenkilencedik századi
liget, hazajövő pár, valami furcsa medence, és a K. tér
helyére helyezem, holott a Ligetben volt, mintha keramittal
lett volna kikövezve az üres medence, és fürödtek volna
benne ők ketten, célszerű össze-tartásban, mint J. költőnél

*a parki, Rilkenél a parti, ahol a rigók partiba dobják
avarban a hangot, de hogy visszhangzott. A kocsí az úton
megvárta őket. És mint a Vámosrusszónál, éles volt minden,
még mint vagy 7654 festőnél éles volt minden, a házak,
sárgáltak, mint az üres medence, vízzel tele, persze,
kerül még egy krapek, vagy sem? egy ablakon át ott
ugrott ki épp S. Rezső B–nyik festő úr kutyája
ímmel–ámmal a Bús Keddet vonyította. Ah, pornóbiz, mix!*

*Álltam a ligeti hídon. Túl a villák vasrácsain. Végig.
Álltam végig. Végigálltam, hogy végig állok,
mondja beteg, bocsánat, Beckett, vagy Krelly, Jékelly.
Ez a vonagló tinta, gondoltam. Tintában ültek? Az éji
vízben, mégis? Hányat sóhajtottam! Ezt mind összeadták,
a Fő Ítész olvasta fejemre.*

Akarnék hallani magamról?

*Fölemelkedő érzés volt, hogy gondolkozni sem akarok,
csak összevissza keverem Szép Ernő Éji Csavargását a
Néked szóllal. A terasz úgy elment, a nyár krémjével,
hogy a pincérek abba beleszáradtak. Egy idő múlva bele-
száradsz, a libavért kisütik, kisütsz valamit, mit írj,
ezt megítélik, a disznóbél is kiszárad, hurkát töltenek be-
le, ezt a sínre teszik pukk, nézik és jókat sírnak.
De ez rajtuk múlt! Kin is múlt volna.*

*Ahogy ezredre ezt írom, mintha a kín is
múlna, múlt volna, Multavolt, Multivolt, Múlavolt kana-
las gyógyszer, tablettás gém. Az Australian Opennek is
vége. Zárunk. No Open, bábí, Herr! Kommen Sie hirtelen!
Ez már unós vicc, nem egyéb mondás.*

*A székek az asztalokon voltak. Egy ilyen asztalra
tett széken, trónszékfélén tehát, ült
Kosztolányi, és kosztolt. Bút. Szaba-e leülnöm, kérdez-
te, legjobb súlyában volt, a szék nem szakadt le alatta,
volt pedig tövében egy bádóg béka, árusát mindenki úúúúnta,
volt ott egy Unka, és nagyobbat nyekkent volna, mint egy
tűzőn nyúzott inka, ennyit a történelemtől. De*

költőnk szeme előtt lila, halvány láncokkal és koszvadt pomádés stricikkel rózsaszínű rózsákként nők úsztak el, ringók, Csáth csak nem jött, na, így gyere te, öcsi, vagyis így ne gyere, ahogy a Kosztolányinak aztán a Csáth nem jött, s vegyes technikával bár, de Szép Ernőnél is épp valami vegyesség távolítja el a nem hozzá hívatott olvasókat, halványlila olvasókkal Kosztik és Szépik mentek el. Gyere, te csini fiú, ringták az ostromban beomló Dohány utcai házak. Szerencsére nem, dohányzom, erre rájöttem.

Hogy szabad ehlehh ülnie, jó vicc, lülni szabad még, leülni szabadán, mint Szabadkán a padkán, mint ló a patkán, vőfény a fényén. Ah, a szemügy! A Szemügyben dolgoztam, de semmire se mentem, hát jltöttem, félreütöttem. Eljöttem. Hagytam a lizsét a fenébe. A vas rácsokon rég túl voltam. Ő, negligsébe, ez már volt.

De ahogy lejöttek, mint kis női angyalok, az Operánál, S/S az Ó/Ában, csak hogy lehet ezt lerajzolni? Egy időn rajzolni kezdtem.

Fájt, nagyon? Ahogy a gonosz rendőrök megverték mert mérsékelt rizikóval lázadtál? Az örményeket nézd meg, azokkal mi van ma, 2005-ban. Úgy fájjon bármid.

De tánclépésben és tapsikolva, dalolva mentünk inkább, tulképp megszabadulni szerettem volna, de volt erős vágyam,, egy idő múltán, a hetvenes évek második felétől, egy keserves tapasztalatom után rá kellett jönnöm, hogy ez rizikós. Bizi, mondom én, s ő meghív még egy piros frödlire, knődli, mely epres, fagyalos, a hangulat átmelegszi tőle.

A meleg sziken megyek, mindenütt fotósság. Hallani sem akartam még e mennyei nagy könyvről se, hol rólam minden fel volt írva, mindenem – ? mindenük. Madaraim közül sok a mindenem volt. Júármáj, tiszta, és sírni komoly, s egyetlen. De az élet kegyetlen, rátámban szakította el őket tőlem, itt tölünk, és ha a feleségem nem tartaná ébren a dolgot, ő akarja, legyen

verebünk újra, én nem akarom már, azt hiszem, nem akarok hallani magamról, mint verebesről, az érzelmi lényeg úgyse mondható el, az irodalmárok mennyei nagy könyvébe rólam úgyis ők maguk lesznek felírva, elképzeléseik, basszus, de így nem beszélünk, mesélem a piros fröccs mellett, hozzák a knódlit. Koszti a magas széken – szabad volt! képzeljék, szabad volt leülnie! – veri a légtamtamot. A madárkák dolgára nem lehet igent vagy nemet mondani. Kilépek egy rendes kávéházból, már csak (rossz) álomban, felgyűrök, kabátom gallérját, legyűrök ezer törzshajlítást egy nap, háromszáz hasizomgyakorlatok (nincsenek is valami igen ily izmaim), lábgyakorlatokat, a lábam meg olyan lett, rugalmatlan, mint a kő, buszt alig bírok vele elhagyni, így gyakorlatozzál. De az érmelegítő jól melegíti csuklómon az ereket, másutt is, a vért, vagy én nem tudom, szegény libák, szegény disznók.

*

Hát én arra nem tenyészttem, hogy ilyen enyészvicceket halljak, Kis Nefelejcssem, arra én aztán nem, hogy kijöjjenek, a háztartási pénzből kell kijönni, a gyakorlatból lehet – nagyon is! –, de hogy én (a sodronyból lehet, földrengéssújtotta ház romjai alatt az ágysodronyból) elfelejtsem, kik közt ültem és mit beszélünk, ez az egyetlen, ami nekem jó. A verébkék mégis az emberekhez kötöttek, hogy az emberek néztek, csak nagyot néztek, fülükhöz kagylóként emelt papoló kézzel, és engem hülyének néztek, szegény felesége, mondták, vagy őt is hülyének nézték. Nekem az emberekhez legyen közöm, jó, ez óhatatlan, de nekem az emberekhez ne legyen úgy közöm, hogy van egy madárkám, aki a mindenem, és aki ez így az emberekhez köt. Így mondtam azt is, hogy hallani nem akarok magamtól semmit, és ha lehetne azt, nem akarnék Ővele sem szót váltani. ahogy Nemes N. Á. mondta, jó, hát imádkozással, de az úgyis akkor jön magamfélénel, ha jól be vagyunk gyulladva. Istenem így, meg egyszerre naggyal, Istenem úgy. Na, istenem. Viszont Szép Ernőtől nekem az megríkatóan drámai váltás, több: „Elkezdtem menni.” Csak úgy, ott, éjszaka, egy ház előtt eszébe ötlük, hogy laknak benne, van férj és feleség, meg ahogy

ez egy idő után van, nálunk sok minden volt, van is így-úgy,
a madárkák is voltak, de főleg takarítás, fűtés és rendet-
lenség, én a délutáni nagy csendeket kívánom, és hogy
verébkém az írógépbe ne essen, lám, mégsem én öltem meg, ha
hibás is vagyok halálában, de azt megúsztam, az egészet kéne.
Sajnos, most roló. Sőt, Poe hollója hó rollója. Csacsi, pacsi.
Szembenézünk magunkkal, kisüt a becketti nap, önarcpékség.

Kisasszony, kérek egy csacsnit. Mit? Csacsihúsos pacsnit!
Van ilyen péksütemény. Kisüt a becketti nap, a látványpékség.
No, ezért sem akarok, Krapp, madárkát többé. Vagy hogy: Iste-
nem, hagyj végre örökre békén, mondja egy lazább szövésű főhős.
De ő is ezt mondja. Kalitkáikat naponta harmincszor megsímo-
gatom,
tornászás közben helyüket nézem. De semmit sem érzek,
csak így lehet kibírni.

De semmit se akarnék hallani magamról, de semmit se akar-
nék senkinek mondani magamról, és meglennék anélkül, hogy tud-
jam, akármilyen módomról mit mondanak rólam. Persze, ez nem megy.

Nincs az, hogy „elkezdtem menni”. És majd ha nem megy! Ha
ez a végképp hazárd (utazás nélküli, lóverseny nélküli,
madarak nélküli, társasság vágya nélküli stb.) élet,
ez, kirongyosodik, mondjuk, egy fogínnyel, egy híd lehull,
nem a Ligetbe megyek a hidat s a vonagló éji tintát
nézni, nem leszek juh, mely felfúrja fejét ugyan a nyájban
(Tanár úr, Beckett nagy volt, de Szép Ernő nagyobb. Tehát
Szép Ernő...), de eldúrják, nem látsz köztük különbséget,
nem ez lesz, a fogorvosi rendelőbe megyek, a váróban
beírják nevem a könyvbe, és basszus, hogy Fő Ítélez, operaikák,
és így fogok meghalni, s amit itt mondtam, mindenki le fogja sz.

Beckett, ó, lélegezz, imádkozz értünk! Küldj
Lottinak, katalán pástorkutyának – lehetőleg ide a szobámba –
egy írtoni juhnyáját, katatóniámnak, ul,
és kérj istent, kérje igaz híveit, ne essenek – engessenek –
– legalább már az én életemben ne – Iránnak.
A többit bízd rám. Csengess be.

*Úgysem lesz semmi, nem lesz, míg élsz, mondom magamnak,
nem lesz soha, de soha, de soha a Semmi.*

*Megyek megnézem a Bundesliga II. osztályának
pénteki eredményeit a képújságon, pihenni.
Legalább érdekel valami, az sem semmi.
Ehhez nem kell a lelkem, mint műfogsort, kitenni,
de most aztán tényleg a klotyóra kimenni.*

Ja, az előbb rövidített sz. szó jelentése is ennyi.

(Mégse fogjuk a verset szarba' hanyji!)

Na, kész.

*S: „Asszém, ez megínegyigeneredeti műnek láccik”, mondotta
sasszém.
(El.)*